

เปิดพื้นที่การเรียนรู้: การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กับ “โรงเรียนมีชัยพัฒนา”

โรงเรียนมีชัยพัฒนา (Mechai Bamboo School) หรือมีอีกชื่อหนึ่งว่าโรงเรียนไม้ไผ่ ก่อตั้งขึ้นโดยคุณมีชัย วีระไวทยะ เป็นโรงเรียนระดับมัธยมแบบอยู่ประจำ ตั้งอยู่ที่อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ปี 2553 ปัจจุบันสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีนักเรียนจาก 28 จังหวัดทั่วประเทศ และ สปป.ลาว เป็นโรงเรียนแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในชนบทที่มีคุณภาพ และเพิ่มบทบาทจากโรงเรียนที่ให้ความรู้เฉพาะเด็กนักเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกทุกคน

ในชุมชน เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาชุมชน มุ่งสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุขโดยไม่เสียค่าเล่าเรียน อยู่บนปรัชญา “การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์” กล่าวได้ว่าโรงเรียนมีชัยพัฒนาเป็นต้นแบบในการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน สอนคนให้รับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสาธารณะ มีแนวคิดในการสร้างงาน สร้างอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และที่สำคัญได้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาขีดความสามารถของเด็กชนบทและเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ตัวอย่างการสร้างเด็กให้มีคุณลักษณะที่ต้องการโดยเฉพาะการมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมของโรงเรียนมีชัยพัฒนา ถูกถ่ายทอดผ่านหลักสูตรทั้งในห้องและนอกห้องเรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ กล่าวคือ **กิจกรรมสร้างจิตสาธารณะ** อาทิ การให้นักเรียนนั่งรถเข็นเดือนละ 1 วัน เพื่อฝึกความเห็นใจและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การให้นักเรียนออกไปช่วยเหลือผู้สูงอายุ การตั้งศาลแม่เมตตาเพื่อให้นักเรียนแม่เมตตาไปให้ผู้อื่น การออกไปให้ความรู้แก่นักเรียนโรงเรียนอื่นในเรื่องอนามัยช่องปากและเพศศึกษา **กิจกรรมฝึกการบริหารจัดการ** อาทิ การมีคณะมนตรีในโรงเรียนให้นักเรียนฝึกการบริหารจัดการด้านต่างๆ ตั้งแต่การคัดเลือกนักเรียนเข้าใหม่ การคัดครู การต้อนรับผู้ดูงาน การจัดซื้อครุภัณฑ์ **กิจกรรมฝึกการเป็นผู้ประกอบการ** เช่น การให้นักเรียนทำธุรกิจเป็นกลุ่ม โดยมีเงินกู้สนับสนุน การปลูกผักขาย การเลี้ยงไก่เพื่อนำไข่ไปขาย **กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** อาทิ การให้ผู้สูงอายุมาทำฟาร์มในโรงเรียน **กิจกรรมแบ่งปันและช่วยเหลือสังคม** อาทิ ช่วยสอนคอมพิวเตอร์ให้เด็ก ในหมู่บ้าน ช่วยและกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนร่วมทำความสะอาดหมู่บ้าน โรงเรียนและวัด ช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม ร่วมรับฟังและรับรู้ถึงปัญหา และความเหลื่อมล้ำในชุมชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และร่วมเสนอแนวทางแก้ไข

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มาเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร และมีการนำหลักสูตรดังกล่าวไปขยายผลการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน อาทิ การวิเคราะห์ถึงลำดับความสำคัญแต่ละเป้าหมาย SDGs ในมุมมองของชุมชน และการหาแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายดังกล่าว รวมทั้งได้มีตัวอย่างการขับเคลื่อนคือ การจัดตั้งแปลงเกษตรเพื่อขจัดความยากจน

จากแนวคิดโครงการต้นแบบของโรงเรียนมีชัยพัฒนาผสานกับแนวคิดโครงการโรงเรียนประชารัฐ เพื่อบูรณาการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ากับการฝึกทักษะอาชีพ โดยมูลนิธิมีชัย วีระไวทยะ ร่วมกับบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้พัฒนาโรงเรียนต้นแบบในบริเวณแหล่งผลิตน้ำมันดิบ ใน 3 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ **จังหวัดสุโขทัย** : โรงเรียนบ้านประดู่เฒ่า **จังหวัดกำแพงเพชร** : โรงเรียนบ้านบึงทับแรด และ**จังหวัดพิษณุโลก** : โรงเรียนผดุงวิทยา โดยมีการดำเนินการตามโรงเรียนต้นแบบกำหนดระยะเวลา 4 ปี